

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (96.)
w dniu 13 kwietnia 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 791, druki sejmowe nr 2334 i 2408).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo, pozwolicie, że rozpoczniemy.

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jest to nasze kolejne posiedzenie, dziewięćdziesiąte szóste.

Z przykrością muszę stwierdzić, że komisja rodziny zmieniła zdanie i będzie oddzielnie procedowała. No, to już jest decyzja komisji. Komisja zbierze się w poniedziałek o godzinie 9.00. My zaś jesteśmy zobowiązani do rozpatrzenia tego dzisiaj.

Mam do państwa pytanie. Czy na sali znajdują się osoby zawodowo zajmujące się działalnością lobbingsową?

Nie ma takich osób. Skoro tak, to przechodzimy dalej.

Informuję państwa senatorów, że druki senackie i inne materiały dotyczące ustawy nie zostały państwu dostarczone w terminie określonym w art. 61 ust. 1 regulaminu Senatu. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 2 komisja wyraża zgodę na procedowanie.

Czy są głosy sprzeciwu? Nie ma.

W związku z tym możemy procedować, mimo że materiały nie zostały doręczone w terminie, o czym wcześniej czytałem.

Witam na posiedzeniu pana ministra Rafała Romanowskiego z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Aby przyspieszyć, nie będę wszystkich państwa wymieniał, z nazwiska. Wszystkich państwa serdecznie witam. Witam również nasze Biuro Legislacyjne, państwa senatorów, nasz sekretariat. Przechodzimy do rzeczy.

Panie Ministrze – pan już od rana czeka – proszę, o ile można, w skrócie zaprezentować stanowisko rządu.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski: Panie Przewodniczący...)

Proszę o kilka informacji do ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw. Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jest to projekt rządowy. Projekt ten w istocie rzeczy zawiera jedną, bardzo elementarną rzecz. W tym projekcie

ustawy pojawia się nowa umowa cywilnoprawna dotycząca pomocnika przy zbiorach. Jest to oczekiwanie strony społecznej. W naszym kraju w takich branżach jak sadownictwo, ogrodnictwo, przy zbiorach chmielu, tytoniu pracuje ponad 0,5 miliona pracowników tzw. sezonowych. Ustawą o promocji zatrudnienia została zaimplementowana dyrektywa sezonowa. Patrząc z perspektywy czasu... Biorąc pod uwagę postulaty strony społecznej, która wносиła o usankcjonowanie tych pracowników, o ich zabezpieczenie, przede wszystkim zdrowotne i wypadkowe, wypracowaliśmy wraz ze stroną społeczną nową umowę cywilnoprawną zawieraną z pomocnikiem przy zbiorach. Pomocnicy dzięki opłacanym przez rolników zajmujących się wskazanymi branżami składkom, składce zdrowotnej i składce wypadkowej, będą mieli prawo do świadczenia zdrowotnego. W sytuacji, gdy zdarzy się wypadek, osoby wykonujące pracę pomocnika przy zbiorach będą miały prawo również do jednorazowego świadczenia wypadkowego.

Wskazane sektory to są bardzo istotne sektory w rolnictwie, bo są to sektory, w których ponad 50% wartości produktu stanowi koszt pracy. Dlatego też te sektory zostały dookreślone. Na początku, w projekcie rządowym, dotyczyło to tylko i wyłącznie ogrodnictwa oraz warzywnictwa, ale Wysoka Izba, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rozszerzył tę grupę o zbiory chmielu, roślin zielarskich i ziół oraz tytoniu.

Kolejna sprawa, która dotyczy tego projektu, to jest usankcjonowanie zaleceń Najwyższej Izby Kontroli dotyczących funduszu składkowego. Wszystkie zadania, tzw. zadania publiczne, które realizuje fundusz składkowy, były do tej pory zapisane w statucie funduszu składkowego. Najwyższa Izba Kontroli wносиła o to, żeby te zadania były dookreślone w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników. Tak że te zalecenia Najwyższej Izby Kontroli są właśnie realizowane.

Kolejna sprawa, która jest nowelizowana w tej ustawie, dotyczy rady rolników. Poszerza się katalog osób prawnych, które mogą zasiadać w radzie rolników o samorząd rolniczy, czyli Krajową Radę Izb Rolniczych.

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do projektu ustawy zawartej w druku nr 791? Proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nazywam się Michał Gil, reprezentuję Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

Nie mam przygotowanej pisemnej opinii. Przedstawię 2 uwagi, które nasunęły mi się podczas lektury ustawy.

Pierwsza ma charakter czysto terminologiczny. Ustawa wprowadza nowy rodzaj tzw. umowy nazwanej. Umowa będzie nazywana umową o pomocy przy zbiorach. Przyjęło się, że przy opisywaniu umowy używa się troszkę innej formy gramatycznej. Dla przykładu: umowa o dzieło, a nie umowa o dziele; umowa o roboty budowlane, a nie o robotach budowlanych; umowa o dożywocie, a nie o dożywociu. No więc, analogicznie, nazwa powinna brzmieć „umowa o pomoc przy zbiorach”, a nie „umowa o pomocy przy zbiorach”. Jest to czysto redakcyjna uwaga i, powiedzmy, gdyby miała nie przejść żadna inna poprawka, to nie ma powodu, aby z tej racji ustawa wracała do Sejmu. Jednak zwracam uwagę na ten aspekt.

Druga kwestia, jak sądzę, trochę istotniejsza to jest nowelizacja art. 88x ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

(Głos z sali: Która to strona?)

To jest na stronie 11, na samej górze, ust. 1a. Zanim odczytam ten przepis, odczytam inny przepis, żeby przytoczyć pewien kontekst, do którego ust. 1a odsyła. Otóż przepis – ten przepis zostanie tu odpowiednio zastosowany – art. 88j ust. 1 pkt 3 stanowi: „Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca, gdy podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi został prawomocnie ukarany za wykroczenie określone w art. 120 ust. 3–5”. Jak zatem państwo widzicie, w przypadku gdy zatrudniający cudzoziemca, dajmy na to rolnik, popełni wykroczenie określone w art. 120 ust. 3–5 – to jest np. doprowadzenie cudzoziemca do zatrudnienia się na czarno przez wprowadzenie go w błąd – nie otrzyma zgody na zatrudnienie cudzoziemca. Jeżeli taka osoba popełni tego typu wykroczenie, nie otrzyma owej zgody. Na razie przepis jest jasny.

Teraz przejdźmy do ust. 1a, który stanowi: „W postępowaniu w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową nie stosuje się art. 88j ust. 1 pkt 3 – to ten przepis, o którym przed chwilą mówiłem – jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi został ukarany za wykroczenie określone w art. 120 ust. 1”. Wydaje mi się, że chyba mamy tu jakiś problem z odesłaniem. Tak sobie wyobrażam, dlatego że jeżeli osoba popełniła wykroczenie, o którym wcześniej mówiłem, to ma zakaz, a jeśli dodatkowo popełniła wykroczenie, o którym mowa w art. 120 ust. 1, czyli zatrudniała kogoś na czarno, to, nagle się okazuje, tego zakazu nie ma. Paradoksalnie dochodzi do sytuacji, kiedy popełnienie 2 wykroczeń jest dużo korzystniejsze od popełnienia 1 wykroczenia. No nie wiem, być może jestem w błędzie. Jeśli tak, to proszę mnie poprawić. Jednak po przeczytaniu tych przepisów wydaje mi się, że doszło do paradoksalnej sytuacji. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy pan minister chciałby już w tej chwili podzielić się czymś i coś powiedzieć, czy skonsultuje się pan i dopiero wtedy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy chce pan od razu zabrać głos, czy potrzebuje pan chwilę?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Co do pierwszej uwagi, to w ogóle nie mamy o czym dyskutować.

Co do drugiej uwagi, to była to poprawka zgłoszona w ramach prac Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Sejm motywował ją tym, żeby nie następowało podwójne sankcjonowanie. Strona rządowa przychyliła się do tej poprawki i poprawka została przyjęta w ramach drugiego oraz trzeciego czytania. No więc wnoszę do Wysokiej Komisji o przyjęcie ustawy i dalsze procedowanie.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Pan mecenas zgłosił uwagi. Jak rozumiem, uwagi są zarejestrowane, tak? Będziemy w przyszłości, jak już będzie funkcjonować ta ustawa, prosili o sprawdzenie, ewentualnie o nowelizację.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil:

Gdyby dokładnie wytłumaczono, jaka była intencja projektodawcy, moglibyśmy to poprawić. No, podejrzewam, że nie jest trudne sformułowanie takiego przepisu. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Panie Mecenasie, ja proponuję, żeby tę uwagę dopracować. Ja nie chciałbym dzisiaj, i nie wiem, czy ktoś inny by chciał, przejmować tej poprawki, bo zależy nam na wprowadzeniu tej ustawy jak najszybciej. No, chyba że ktoś z senatorów zechce przejąć pana uwagi. Jednak moja propozycja na dzisiaj jest taka, żeby to dopracować, a my, komisja, czy ewentualnie minister rolnictwa już w trakcie funkcjonowania tej ustawy będziemy mogli ją znowelizować. W każdej chwili możemy ją nowelizować. Ale na dzisiaj ja nie widzę takiej potrzeby, bo nie ma tu jasności, tym bardziej że pan minister nie wnosi o to, żeby to przyjąć.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jeśli chodzi o uwagi senackiego Biura Legislacyjnego, to chciałbym powiedzieć tak. Wnioskodawcą ustawy jest oczywiście minister rolnictwa i rozwoju wsi, ale w zakresie

wykonania przepisów ustawy odpowiedzialny jest minister rodziny, pracy i polityki społecznej. No więc będziemy na bieżąco monitorować ten zapis ustawowy i jeżeli znajdzie taka potrzeba, wynikająca z bieżącego działania tejże ustawy, to w ramach kolejnych ustaw czy to ze strony ministra rolnictwa, czy ze strony ministra rodziny, pracy i polityki społecznej, taka nowelka na pewno powstanie.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Otwieram dyskusję.

Są na sali przedstawiciele strony społecznej, jest „Solidarność”, która mocno pracowała nad tym, żeby taka ustawa powstała.

Czy ktoś ze strony społecznej chciałby zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To za momencik, zaraz. Dajmy gościom troszeczkę...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak? No dobrze, to proszę.

Senator Waldemar Bonkowski:

Chciałbym zgłosić wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękujemy za wniosek.

Proszę, udzielam głosu.

Prezes Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” Adolf Maciak:

Szanowni Państwo!

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Proszę się przedstawić.)

Adolf Maciak, sadownik, RI „Solidarność”.

Szanowni Państwo, my braliśmy udział w negocjacjach ze stroną rządową. Chciałbym powiedzieć, że od kiedy nie jest honorowana umowa o dzieło, ta ustawa jest nam, rolnictwu, bardzo potrzebna. Są tu pewne ustępstwa, niemniej jednak jest to dużo lepsza umowa niż umowa o dzieło, która dotychczas była stosowana w przeszłości 90%. Tu, w ramach tej umowy, pracownik ma już ubezpieczenie, zdrowotne i wypadkowe. Proszę państwa, to jest bardzo ważne. A jednocześnie w przypadku tej ustawy biurokracja nie posuwa się aż tak daleko, żeby zmuszać rolnika do nadmiernego wysiłku.

Tak że prosimy o pilne przyjęcie tej ustawy z uwagą na to, że gdyby weszła w życie 1 maja... Jak wiemy, ok. 15 maja zaczynają się zbiory truskawek, a później innych owoców typu malina, czereśnia, wiśnia. Jesteśmy zobowiązani... Faktycznie, tak jak pan przewodniczący powiedział, jeżeli będą jakieś nieścisłości, to deklarujemy, że będziemy rozwiązywać je wspólnie ze stroną rządową. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Jak rozumiem, strona społeczna...

Czy koledzy senatorowie mają jakieś uwagi?

Jest wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek, w związku z tym poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (5)

(Głos z sali: Jednogłośnie za.)

Dziękuję.

Czy ktoś jest chętny do roli sprawozdawcy? Nie ma chętnego.

Sprawozdawcą będzie przewodniczący.

Wyczerpaliśmy porządek obrad dnia dzisiejszego. Bardzo dziękuję wszystkim obecnym. Dziękuję panu ministrowi, wszystkim gościom, jak i państwu senatorom.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 18)

